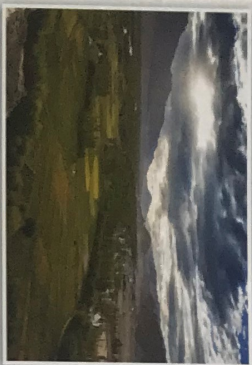

Jižní Asie

Do této oblasti řadíme státy jižně od pohoří Himaláje, ležící na poloostrově Přední Asie. Patří sem osm států (Afghánistán, Bangladéš, Bhútán, Indie, Maldivy, Nepál, Pákistán, Srí Lanka).

Obr. 44 – Voda z řeky Indus se používá na zavlažování ryžových polí. Lidé pracují bez zemědělských strojů, proto v zemědělství pracuje průměrně 60 % obyvatel.

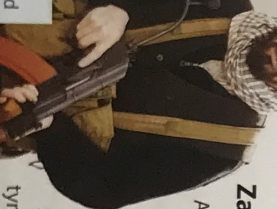

Obr. 45 – Žena v burce

Věděli jste, že...?

- V chudých oblastech se úspěšnost měří úplně jinak než u nás. Platí zde, že bohatý člověk = tlustý člověk = krásný člověk. (→ obr. 45).
- Afghánské hnutí Taliban dodržoval zásady ortodoxního islámu. Ženy neměly žádná práva a byly považovány za majetek muže. Musely nosit burku, což je část oděvu zakrývající obličej (→ obr. 45).
- Mudzáhidé (→ obr. 46) jsou bojovníci za svobodu Afghánistánu, kteří bojovali proti okupaci sovětským svazem a byli financováni USA.

Obr. 46 – Mudzáhid

Obr. 43 – Státy jižní Asie

Přírodní podmínky

Od Himaláje klesá nadmořská výška a výrazně se mění příroda. Horské oblasti přecházejí ve stepi a na jihu v monzunové nížiny s tropickým podnebním, dostatkem srážek, teplotami 25–30 °C a vysokou vlhkostí. Hlavními řekami jsou Ganga, Indus (→ obr. 44) a Brahmaputra. K významným zvířatům patří tygr bengálský, který je symbolem Indie, dále slon indický, nosorožec a kobra. V desítkách pralesech žijí opice, papoušci, hadi.

Obyvatelstvo

Druhý nejlidnatější region, kde žije pětina světové populace. Na západě vyznávají islámské náboženství, ale v Indii převládá hinduismus a buddhismus. Obyvatelstvo má mnoho problémů, mezi nejvýraznější patří chudoba, negramotnost a nedostatečná lékařská péče.

Hospodářství

Ekonomicky jsou všechny státy rozvojové s výjimkou Indie, kde probíhá modernizace průmyslu. Ve většině zemi dominuje tradiční zemědělství a v monzunových oblastech jsou 2–3 sklízěné do roka. I přes vysoké výnosy většina zemi bojuje s podvýživou.

Cestovní ruch

Turisticky nejvíce navštěvovanými zeměmi jsou Indie a Srí Lanka, kde najdeme velké množství památek a poutních míst buddhismu a hinduismu.

Zajímavosti jižní Asie

Afghánistán patří k chudým zemím. V roce 2001 bylo sesazeno vládnoucí islámské hnutí Taliban v rámci bezpečnostní akce proti terorismu. Od té doby se situace stále zhoršuje, mezi mnohými negativy jasně dominuje zvýšení produkce opia asi 40%. Najdeme zde mnoho památek v podobě buddhistických státní vybudovaných před příchodem islámu a následně

mnoho mešit a svatých míst pro muslimy. Např. svatyně Mohamedova plašťe v Kandaháru nebo Alexandrova citadela v Heratu. Muži s oblibou pijí silný slazený zelený čaj a je pro ně otázkou cti vlastnit zbraň.

Pákistán má třetinu obyvatel mladších 15 let. Země má sice jaderný program, ale polovina obyvatel pracuje v nemodernizovaném zemědělství. Země má mnoho přírodních parků i stavebních památek, např. z doby starověké Indie (město Harappa) nebo Persie (Salimnaryv zahrady).

Obr. 47 – Chudí obyvatelé Bangladéše

Stát s nejhustším zalidněním, **Bangladéš**, patří mezi velmi chudé (→ obr. 47). Země je dlouhodobě kritizována za využívání dětské práce v souvislosti s výrobou oblečení a bot.

Indie má přes miliardou obyvatel a jejich počet stále roste. Vláda se neúspěšně snaží přírůstek omezovat. Každý Ind chce mít syna a snaží se, dokud jej nemá. Zemědělství v monzunových oblastech tak stěží

zvládne obyvatelstvo uživit (→ obr. 48). Indie má ložiska ropy, uhlí, rud železa a bauxitu. Významně se zaměřuje na IT technologii. Indie je oblíbeným cílem turistů nejen pro kulturní památky, jako je Tádž Mahal (→ obr. 49), buddhistický skalní chrám Ellóra a další. V Bombaji najdeme filmová studia souhrnně označovaná jako Bollywood. Indii celosvětově proslavila kniha o mlhostném životě Kámasútra. V rámci kultury jsou vyhlášené indické tančnice. Nevšední zážitek může poskytnout indická kuchyně, v níž dominuje ryže, obilniny, zelenina, měčné výrobky a koření kari. Indie má problémy s ekologií, zejména se smogem a odpadem.

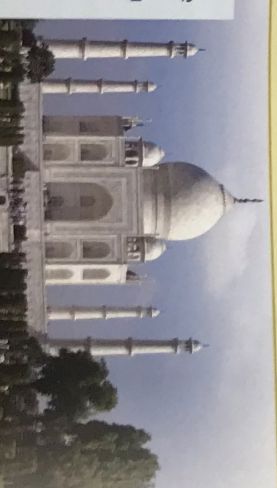
Ostrovní stát **Srí Lanka**, na ostrově Cejlon, proslul pěstováním čaje. Hinduistický **Bhútán** má státní zřízení konstituční monarchií.

Nepál navštěvují především horolezci toužící pokořit nejvyšší horu světa Mount Everest nebo jiný osmitisícový vrchol.

Co už víme...?

Země jižní Asie mají několik společných znaků. Tím nejpokřivenějším je rostoucí počet obyvatel, které nevládnou uživit. S tím jde i chudoba a ngramotnost. Pěstuje se hlavně ryže, pšenice, bavlna a čaj. Průmysl má málo rozvinutý a orientuje se spíše na těžbu nerostných surovin a jejich export.

Obr. 49 – Tádž Mahal v Agře je jedním ze sedmi nových divů světa, jedná se o mauzoleum manželky jednoho z indických vládců.

Obr. 48 – V Indii i dalších regionech je běžná ruční práce. Stroje se téměř nepoužívají.

Obr. 50 – Ritvální koupel v řece Ganga

Věděli jste, že...?

- V Indii je běžné, že svatbu organizují rodiče a svým dětem vybírají partnera podle společenského postavení, vzdělání a peněz. Pokud chtějí rodiče dceru dobře provdat, musí mít velké věno, minimálně 20 000 amerických dolarů. Žena po svatbě je v domácnosti, stará se o děti a manžela.
- Koupání v posvátné řece Ganga (→ obr. 50) může být nebezpečné pro lidi mimo Indii, protože zde indové pohřbívají své mrtvé i vyhazují odpady.
- Významný indický politik Mahátmu Gándhi proslul nenásilným odporem proti koloniální moci Británie.
- Bhútán je v Guinnessově knize rekordů, za hodinu vysadí 50 000 stromků.
- Sídlem buddhismu je Tibet s hlavním městem Lhasa. Nyri je okupován Čínou. Funguje zde mnohomužství, jedna žena může mít více manželů.

7 Otázky k opakování

1. Které problémy jsou spojeny s nárůstem obyvatelstva?
2. Co si představíš, když se řekne Indie?
3. Jak zde ovlivňuje náboženství politiku států?
4. Tibet stále přitahuje pozornost. Proč?
5. Jak se dá bojovat proti zneužívání dětské práce?